

**UCHWAŁA NR XLI/305/2022
RADY GMINY RADZIŁÓW**

z dnia 31 marca 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119) oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Traci moc Uchwała nr XXXVI/269/2021 Rady Gminy Radziłów z dnia 09 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Mroczkowski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2022

Problemy wynikające z picia alkoholu są jednymi z najpoważniejszych problemów społecznych. Mają one ogromny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Alarmujące dane na temat wzrostu spożycia alkoholu wśród młodzieży i znacznego obniżenia wieku inicjacji alkoholowej, poszerzenie problematyki związanej z alkoholizmem o zagadnienie przemocy w rodzinie, szkód powodowanych przez pijących dorosłych i młodzież, a także ogólnego przyzwolenia społecznego na spożywanie alkoholu przez młodych ludzi kierunkuje działania w tym zakresie w stronę profilaktyki alkoholowej oraz w stronę pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.

Zgodnie z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy, które realizowane są na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Problem narkomanii w Polsce nie dotyczy już tylko określonych grup czy środowisk społecznych, ale jest zagrożeniem powszechnym. Niestety trzeba przyjąć, że każde dziecko może mieć kontakt ze środkami odurzającymi. Narkotyki są coraz bardziej wszechobecne, bez problemu można się w nie zaopatrzyć na dyskotece, w klubach, na koncertach rockowych, imprezach masowych, czyli wszędzie tam, gdzie przebywają młodzi ludzie i niekoniecznie mają dawną formę. Teraz są sprzedawane pod postacią ciastek, cukierków, lizaków czy w napojach, co bardzo zachęca i rozbudza ciekawość najmłodszych. W wyniku ich dostępności sięga po nie coraz większa liczba młodych ludzi. Narkomania to problem, który znajdując się w sferze zainteresowania różnych dyscyplin naukowych i różnych instytucji życia społecznego, staje się przedmiotem różnorodnych, niekiedy trudnych do pogodzenia reakcji. Problem narkotyków ma swój aspekt medyczny, społeczny, kulturowy, prawny, gospodarczy a nawet polityczny. Narkomanii to ludzie chorzy, wymagający leczenia i pomocy. Zarówno narkomania jak okazjonalne używanie narkotyków mogą być definiowane w kategoriach problemu społecznego.

Do końca 2021 roku zakres programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obejmował problematykę alkoholową oraz narkotykową. Stąd wszelkie diagnozy lokalne obejmowały rozpowszechnienie problemów alkoholowych oraz narkomanii. Obecna sytuacja prawna wymaga sporządzenia diagnozy problemów alkoholowych, narkotykowych i uzależnień behawioralnych na terenie gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Radziłów na rok 2022 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol w całej społeczności lokalnej a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych.

Podstawy prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050);
3. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.);

5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057 z późn. zm.);

6. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956).

Programy krajowe: Narodowy Program Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Programy gminne: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Radziłów na lata 2016 - 2023.

Na realizację zadań określonych w Programie przeznacza się kwotę 55 000,00 zł zgodnie z przyjętym przez Radę Gminy budżetem Gminy Radziłów na rok 2022. Określona kwota może ulec zmianie w zależności od faktycznej ilości środków finansowych pozyskanych w 2022 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Ustawa z dnia 14 lutego 2020 roku o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów, która weszła w życie w dniu 1 stycznia 2021 roku, wprowadziła do ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przepisy dotyczące opłaty od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, czyli tzw. małpek. Opłaty wnoszone za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml stanowią w wysokości:

1. 50% dochód gmin, na terenie których jest prowadzona sprzedaż napojów alkoholowych;
2. 50% przychód Narodowego Funduszu Zdrowia.

Środki, o których mowa w art. 9 z 3 w ust. 3 pkt 1 ustawy, przeznacza się na realizację koordynowanej przez Gminną Komisję rozwiązywania Problemów Alkoholowych lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Główne cele Programu wpisują się w cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom. W ramach Programu w 2022 roku będą realizowane zadania:

ZADANIE I

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków poprzez:

1. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym prowadzenie rozmów motywacyjnych z osobami z problemem alkoholowym oraz rozpowszechnienie informacji w ramach edukacji zdrowotnej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

2. Prowadzenie działań zmierzających do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego wobec osób zgłoszonych.

3. Współpraca z placówkami leczenia odwykowego w ramach leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

4. Działalność profilaktyczna i pomocowa oraz przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików.

5. Dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez organizacje pozarządowe.

6. Upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie, profilaktyce alkoholowej i narkotykowej.

7. Edukacja zdrowotna, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia poprzez przekazywanie informacji na temat ruchów samopomocowych, o mitingach Wspólnoty Anonimowych Alkoholików.

8. Stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich,

Kuratorami Rodzinnymi, Biblioteką Samorządową, pedagogami szkolnymi, szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.

9. Opłacenie kosztów powołania biegłego orzekającego w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz opłata kosztów sądowych.

10. Opłacanie kosztów obsługi terapeutycznej osób uzależnionych.

11. Edukacja zdrowotna, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia poprzez zakup ulotek, broszur i poradników, związanych z problemem alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych.

ZADANIE II

Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności prawnej ochrony przed przemocą w rodzinie:

1. Podejmowanie działań interwencyjnych mobilizujących osoby uzależnione od alkoholu do podejmowania leczenia dobrowolnego.

2. Zwiększanie dostępności i podniesienie, jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, poprzez współpracę z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

3. Realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia poprzez organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień.

4. Dofinansowanie form spędzania wolnego czasu mieszkańców gminy, w którym realizowany będzie program profilaktyczny, w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego, promujących zdrowy i aktywny styl życia (festyny, zabawach bezalkoholowych) w ramach profilaktyki uzależnień (wskazującej i selektywnej) oraz w ramach poszerzania oferty pomocy psychologicznej i opiekuńczo – wychowawczej, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

5. Kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

6. Finansowanie kosztów dojazdu osób uzależnionych na zajęcia terapeutyczne oraz kosztów pobytu na sesjach psychoterapeutycznych.

ZADANIE III

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkotykowych i uzależnień behawioralnych w szczególności dla dzieci i młodzieży:

1. Realizacja programów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień) w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia poprzez organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień.

2. Edukacja publiczna poprzez ulotki, broszury, poradniki dotyczące różnych uzależnień.

3. Działalność na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych (kampanie edukacyjne)

4. Propagowanie wiadomości o przyczynach i skutkach choroby alkoholowej.

5. Profilaktyka uzależnień, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia poprzez udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych.

6. Organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, wspieranie lokalnych projektów profilaktycznych o charakterze kultury np. muzycznej, w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

7. Organizowanie, prezentowanie dla szkół i społeczności lokalnej przedstawień teatralnych, teatrzyków szkolach z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

8. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu - dofinansowanie różnych form zajęć rekreacyjno - sportowych, w tym pozalekcyjne zajęcia sportowe, jako element programu profilaktycznego w szczególności dla dzieci i młodzieży w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia oraz organizowanie i wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno - sportowym

ZADANIE IV

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

1. Stwarzanie atmosfery przychylności i wsparcia dla lokalnych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

2. Współpraca merytoryczna i materialna z instytucjami i organizacjami w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i problemów narkomanii.

3. Współdziałanie mające na celu rozwiązywanie problemów alkoholowych poprzez współdziałanie z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, ul. Kombatantów 7, 15 - 267 Białystok.

4. Współdziałanie z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

5. Udział członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, pielęgniarek, policjantów i innych przedstawicieli służb społecznych w szkoleniach i konferencjach związanych z tematem uzależnień, w tym pokrywanie kosztu dojazdu na szkolenia w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

6. Wspieranie i współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo profilaktyką problemów alkoholowych i pomaganiem osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu i narkotyków.

7. Organizowanie i dofinansowanie kolonii i obozów sportowych w ramach poszerzania i udoskonalania oferty realizacji programów profilaktycznych, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia. Poniesienie kosztów uczestnictwa dzieci uzdolnionych sportowo i wytypowanych przez GOPS Radziłów.

8. Opracowanie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych obejmującej problematykę alkoholową, narkotykową oraz uzależnienia behawioralne w ramach monitorowania i badania problematyki, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia.

9. Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.

10. Organizowanie wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.

11. Wspomaganie działań promujących zdrowy tryb życia i abstynencję.

ZADANIE V

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

ZADANIE VI

Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi przeznaczonymi do spożycia na miejscu i poza miejscem sprzedaży, prowadzenie szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

1. 1. Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia, poprzez prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

2. Organizacja i dofinansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych

ZADANIE VII

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

1. Wspieranie działalności stowarzyszeń realizujących działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez dotacje w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

2. Współpraca z pracownikami socjalnymi mająca na celu pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym.

3. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych w ramach edukacji zdrowotnej i profilaktyki uzależnień określonej w Narodowym Programie Zdrowia.

4. Finansowanie szkoleń członków Gminnej Komisji oraz członków zespołu interdyscyplinarnego.

ZADANIE VIII

Kontrola realizacji Gminnego Programu:

1. Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Wójt Gminy Radziłów.

2. Wójt Gminy raz w roku składa Radzie Gminy sprawozdanie z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

ZADANIE IX

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. 1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przysługuje wynagrodzenie za wykonanie następujących zadań:

- 1) Opiniowanie projektów uchwał Rady Gminy dotyczących Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii, liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania tych punktów;
- 2) Opiniowanie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy w zakresie ustalonym w art. 12 ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi(Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.);
- 3) Prowadzenie postępowania o przymusowe leczenie odwykowe;
- 4) Kontrola przestrzegania przepisów ustawy w punktach sprzedaży napojów alkoholowych.

2. 2. Ustala się wynagrodzenie w kwocie 100,00 zł za pracę na jednym posiedzeniu w sprawach w ustępie 1 - 4.